

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall, landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland samt landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunalskatt för gårdsbruk.

Den 17 september 1973 fattade landstinget beslut om antagande av landskapslag om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall, landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland och landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunalskatt för gårdsbruk. Landstingets beslut grundade sig på landskapsstyrelsens framställning nr 32/1973, lag- och ekonomiutskottets betänkande nr 12/1972-73 samt stora utskottets betänkande nr 40/1972-73. Nämda förslag till landskapslagar avsåg en revision av bestämmelserna om beskattning av bostadsförmån och skulle första gången ha tillämpats på beskattningen av 1973 års inkomster.

Vid föredragning i statsrådet fann emellertid republikens president att landstinget vid antagandet av sagda landskapslagar överskridit sin lagstiftningsbehörighet och förordnade därför i stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland att landskapslagarna skulle förfalla. Presidentens skrivelse angående landstingets beslut om antagande av landskapslag om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall har följande lydelse:

"Till Ålands Landskapsstyrelse

Ålands landsting har den 17 september 1973 fattat beslut om antagande av landskapslag om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava infortrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Åland delegationen avgivit sitt yttrande, funnit att den granskning underkastade landskapslagen gäller kommunal beskattning, på

vilket område landstinget med stöd av 13 § 1 mom. 3 punkten självstyrelselagen för Åland tillkommer lagstiftningsbehörighet. I 8 § 3 mom. landskapslagen ingår ett stadgande, enligt vilket kommun bemyndigas att för varje skatteår fastställa ett till beloppet bestämt avdrag från inkomsten av i eget bruk varande fritidsbostad, vilket avdrag skulle få göras av i kommunen mantalsskrivna ägare av fritidsbostäder. Grunden för fastställandet av avdraget angives ej i landskapslagen. Av stadgandet skulle således följa att personer, som i samma kommun äger eller innehar fast egendom, på grund av detta medlemskap i kommunen för inkomst av samma art beskattas olika enbart beroende på om de därjämte har sitt laga hemvist inom kommunen och sålunda är där mantalsskrivna eller om så icke är fallet. I 5 § regeringsformen uttalas principen, att finska medborgare är likställda inför lagen. Därmed avses, att medborgarna under enahanda förhållanden skall behandlas lika. De skattskyldigas mantalsskrivningsort kan icke ensamt för sig anses utgöra en sådan omständighet, som skulle berättiga till att de behandlas olika vid kommunalbeskattning av inkomst från fastighet. Landskapslagen måste därför anses avvika från kravet på likställdhet inför lagen. Enligt 11 § 1 mom. självstyrelselagen tillkommer rikets lagstiftande organ uteslutande rätt till lagstiftning i ärenden angående avvikelser från de till rikets statsförfattning hörande grundlagarna. Landstinget har förty på sagda punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet. På grund härav har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen beslutat förordna, att förevarande landskapslag skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Helsingfors, i statsrådet den 21 december 1973.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Urho Kekkonen

Justitieminister Matti Louekoski"

Då landskapslagarna angående ändring av landskapslagarna om kommunalbeskattning i landskapet Åland och om kommunalskatt för gårdsbruk direkt ansluter sig till ovan nämnda lag, har presidenten i tvenne skrivelser meddelat, att dessa landskapslagar icke ensamt för sig kan träda i kraft och att han på den grund förordnat att även dessa landskapslagar skall förfalla.

Landskapsstyrelsen anser att förverkligandet av ifrågavarande beskattningsreform är nödvändig icke minst på grund av de förberedelser som redan vidtagits. På den grund föreslår landskapsstyrelsen nu att landskapslagarna skulle antagas i den lydelse de erhållit i landstingets beslut, förutom att 8 § i förslaget till landskapslag om kommunalskatt för bostadsinkomst skulle ges den lydelse detta stadgande har i landskapsstyrelsens framställning nr 32/1973.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall.

I enlighet med Landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänt.

1 §.

Den inkomst av bostad i skattskyldigs ägo och i hans eller hans familjs bruk för boende eller fritidsvistelse (bostadsinkomst) som skall läggas till grund för beskattning, fastställles vid kommunalbeskattningen på sätt i denna lag stadgas.

Bostad anses vara i sådant bruk som avses i 1 mom. även den tid den varit reserverad för sagda ändamål.

2 kap.

Bostadsinkomst av stadigvarande bostad.

2 §.

Bostadsinkomsten av stadigvarande bostad utgör tre procent av bostadens beskattningsvärde till den del detsamma överstiger 100.000 mark.

3 §.

Såsom stadigvarande bostads beskattningsvärde anses det för skatteåret fastställda beskattningsvärdet av byggnad i ovan i 1 § avsett bruk under samma skatteår och av dess tomtmark eller av aktier eller andelar som berättigar till innehav av lägenhet som sagda år använts på nämnda sätt, utan beaktande av nedsättning med stöd av 35a § lagen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har mindre än 85 procent av byggnads eller lägenhets areal under skatteåret använts på sätt som avses i 1 §, betraktas såsom bostadens beskattningsvärde en mot sagda användning svarande

del av beskattningsvärdet av byggnaden jämte tomtmark eller av de till innehav av lägenheten berättigande aktierna eller andelarna. Angående beräkningen av arealen i detta fall gäller vad därom i riket är stadgat.

4 §.

Har stadigvarande bostad använts på sätt i 1 § avses endast en del av året, anses såsom bostadsinkomst en så stor del av det på grundval av bostadens beskattningsvärde beräknade beloppet som sagda tid, avrundad till fulla månader, utgör av året.

5 §.

Utgifter i anslutning till bostadsinkomst för stadigvarande bostad är icke avdragbara vid beskattningen. Ränteutgifter samt index- och kursgottgörelser får dock avdragas enligt gällande stadganden om sådana avdrag.

6 §.

Överstiger arealen av byggnads tomtmark 10.000 kvadratmeter eller inom planlagt område arealen av tomt eller byggnadsområde enligt planen, lämnas den överstigande delen obeaktad vid bestämmandet av bostadens beskattningsvärde.

7 §.

I denna lag avses med bostad i skattskyldigs ägo byggnad som han äger eller del därav jämte tomtmark samt lägenhet som han innehar på grund av äganderätt till därtill berättigande aktier eller andelar i sammanslutning, när byggnaden, delen eller lägenheten användes på sätt som avses i 1 §.

Äger till samma familj hörande skattskyldiga tillsammans en stadigvarande bostad, bestämmes bostadens beskattningsvärde vid tillämpning av 2 § på grund av det sammanlagda värdet av familjemedlemmarnas andelar.

3 kap.

Bostadsinkomst av fritidsbostad.

8 §.

Bostadsinkomsten av fritidsbostad fastställs för varje år av landskapsstyrelsen på förslag av skattenämnderna, varvid särskilda medelvärden skall angivas för den förmån skattskyldig anses ha haft av egen eller fri bostad, beroende av om bostaden är utrustad med vatten, avlopp, belysning, bastu och andra tilläggsanordningar. Bostadsinkomsten skall anges enligt kvadratmeter och år. Samtidigt skall tillåtna procentuella avvikelser från dem fastställas för bostäder av olika storlek och standard.

I 1 mom. nämnd bostadsinkomst fastställs till nettovärde.

4 kap.

Särskilda stadganden.

9 §.

Äger öppet bolag eller kommanditbolag bostad, som användes av delägare i bolaget eller hans familj, på sätt som avses i 1 §, fastställles bostadsinkomsten av sådan bostad för bolaget såsom i denna lag stadgas.

10 §.

Har skattskyldig haft även annan inkomst av bostad än bostadsinkomsten, fastställles denna inkomst såsom därom är stadgat särskilt.

11 §.

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen för år 1973.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland.

I enlighet med Landstingets beslut ändras 6 § 6 p., 7 § samt 11 § 1 mom. landskapslagen den 18 juli 1956 om kommunalbeskattning i landskapet Åland (20/56), av dessa lagrum 6 § 6 p. sådan den lyder i landskapslagen den 4 april 1968 (18/68), 7 § sådan den lyder i landskapslagen den 2 november 1966 (51/66), i landskapslagen den 4 april 1968 (18/68), i landskapslagen den 6 april 1971 (8/71) och i landskapslagen den 10 juli 1972 (41/72) samt 11 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 5 november 1971 (45/71), ävensom fogas till 8 § 2 mom. en ny 8 p. som följer:

6 §.

Såsom inkomst räknas även:

6) förmån, uppskattad i penningar, av fri bostad, som skattskyldig haft för sig eller sin familj och som han erhållit i vederlag för arbete, uppdrag eller tjänst. Vid beräkning av denna förmån skall skattenämnden iakttaga de föreskrifter, som landskapsstyrelsen utfärdar;

7 §.

Såsom skattbar inkomst anses icke:

- 1) vad som förvärvats genom gifterätt, fördel av oskiftat bo eller gåva, arv eller testamente till make eller arvinge i rätt upp- eller nedstigande led;
- 2) från fastighet utgående sytning;
- 3) folkpension och enligt familjepensionslagen (FFS 38/69) utgående familjepension och utbildningsstöd samt av landskapet, staten eller kommuner beviljade sociala understöd eller bidrag;
- 4) skadeersättning, däri inbegripet dagpenning, livränta och pension och till dem anslutna tillägg, som med stöd av trafikförsäkringslagen eller olika lagar om olycksfallsförsäkring och enligt i lag föreskrivna grunder erlagts till den, som drabbats av olycksfall, eller anhörig till denne; så ock motsvarande skadeersättning och understöd på grund av sjukförsäkring;
- 5) på grund av liv- eller kapitalförsäkring utfallet kapital;
- 6) stipendium eller annat bidrag, som erhållits för studier eller forskningsarbete, däri inberäknat statsstipendier, som givits enligt lagen den 3 oktober 1947 om Finlands Akademi och om statsstipendier för främjande av den högsta andliga odlingen (FFS 732/47) samt stipendier för vetenskapligt arbete åt vetenskapsidkare, som verkar vid vetenskaplig forskningsanstalt;
- 7) belöning, som utdelats såsom erkänsla för vetenskaplig eller konstnärlig verksamhet, eller av staten given likartad pension eller pension för annan förtjänstfull verksamhet;
- 8) avgift, som av sammanslutning, vilken med stöd av stadgad koncession driver elektricitets- eller telefoninrättningsrörelse eller äger vatten- eller avloppsledningsrörelse, uppbäres för anslutning till rörelsens ledningsnät, likväl högst till ett sådant belopp, att det sammanlagda beloppet av under varje särskilt år influtna anslutningsavgifter och det kapital delägarna eller medlemmarna i sammanslutningen nedlagt i rörelsen sammanräknade icke överskrida anskaffningsvärdet av de anläggningstillgångar, som vid skatteårets utgång äro i bruk i rörelsen;
- 9) vad som av staten, landskapet eller annat offentligt samfund anvisats till bestridande av med tillfälligt uppdrag förenade särskilda kostnader;
- 10) enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/63) till försäkrad eller dennes rättsinnehavare erlagd ersättning, dagpenning eller moderskapspenning;

11) arbetslöshetsersättning, som avses i landskapslagen om arbetslöshetsersättning (34/61 och 9/64) eller arbetslöshetsunderstöd, som avses i lagen om riksomfattande arbetslöshetskassor (FFS 125/34);

12) enligt landskapslagen om arbetsförmedling (23/60) till arbetstagare av landskapsmedel erlagd ersättning;

13) den del av varas exportpris, vilken erlagts som exportavgift enligt lagen den 15 september 1957 om exportavgift (FFS 310/57);

14) vinst, som erhållits vid i Finland anordnade lotterier eller utlottningar av premieobligationer eller vinst som erhållits vid vadhållning, som med vederbörligt tillstånd anordnats i samband med inhemska idrotts- eller djurtävlingar, ej heller pris eller under annan benämning erhållen vinst, som utfallit vid annan i Finland offentligt anordnad dragning, gissningstävling, vadhållning eller annat därmed jämförligt förfarande, som delvis eller helt beror av slumpen, förutom då sådan vinst kan anses utgöra skäligt vederlag för någon prestation eller bör betraktas som i lagen om förskottsuppbörd avsedd lön eller utfallit vid vadhållning, som med vederbörligt tillstånd anordnats på tävlingsplatsen i samband med hästtävling;

15) inkomst som plockare av vilda bär och svampar erhållit av plockningen, såframt inkomsten icke bör anses såsom i 4 § rikets lag om förskottsuppbörd (FFS 418/59) avsedd lön;

16) enligt rikets lag om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (FFS 666/72) ur statens medel erhållen ersättning för kostnader för resa och för uppehälle samt för ekonomisk förlust; ej heller

17) den förmån den skattskyldige har åtnjutit av för eget eller sin familjs behov använd, egen eller sådan bostad, som han såsom delägare i aktiebolag eller annan sammanslutning eller såsom medlem av andelslag har innehaft för ett lägre vederlag än gängse hyra, om ej annat följer av landskapslagen om kommunal-skatt för bostadsinkomst i vissa fall.

8 §.

Såsom omkostnader för inkomstens förvärvande anses även:

8) kostnader för uthyrning av möblerade rum i skattskyldigs bostad eller i samband därmed stående lokaliteter med eller utan

helinackordering. Dessa kostnader beräknas enligt grunder, som landskapsstyrelsen för varje skatteår fastställer, såvida ej de verkliga kostnadernas storlek därför utreds.

11 §.

Såsom barnavdrag skall från skattskyldigs inkomst ytterligare avdragas i enlighet med vad kommunens fullmäktige för varje skatteår besluta minst 400 och högst 1.000 mark för varje barn, adoptivbarn eller fosterbarn, som den skattskyldige försörjt och som före skatteårets ingång icke fyllt 16 år.

Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen av 1973 års inkomster.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalskatt för gårdsbruk.

I enlighet med Landstingets beslut upphäves 19 § 1 mom. d p. landskapslagen den 4 april 1968 om kommunalskatt för gårdsbruk (6/68) samt ändras 5 § 1 mom. 13 p., 6 § 1 mom. 6, 7 och 8 p. samt 7 § 2 p., av dessa lagrum 6 § 1 mom. 7 p. och 7 § 2 p. sådana de lyder i landskapslagen av den 5 november 1971 (46/71) och fogas till 6 § 1 mom. en ny 12 p. som följer:

5 §.

I 4 § avsedda skattepliktiga inkomster av lantbruket under skatteåret äro bland andra:

13) bostadsinkomsten av den skattskyldiges och hans familjs bostad på lägenheten på sätt som stadgas i landskapslagen om kommunalskatt för bostadsinkomst i vissa fall (/).

6 §.

I 4 § avsedda avdragbara utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande äro bland andra:

6) försäkringspremier för byggnader och andra lantbrukstillgångar på lägenheten med i 7 § stadgade undantag;

7) utgifter för reparation och underhåll av byggnader och konstruktioner på lägenheten samt i gårdsbruket använda maskiner, redskap, anordningar, diken, broar, stängsel, vägar och annat dylikt med i 7 § stadgade undantag;

8) utgifter för vatten, värme, belysning och annat dylikt på lägenheten med i 7 § stadgade undantag;

12) kostnader för uthyrning av möblerade rum i skattskyldigs bostad eller i samband därmed stående lokaliteter med eller utan helinackordering. Dessa kostnader beräknas enligt grunder, som landskapsstyrelsen för varje skatteår fastställer, såvida ej de verkliga kostnadernas storlek därför utredas.

7 §.

Avdragbara utgifter äro icke:

2) utgifter för sådan byggnad eller del därav, som användes såsom bostad för den skattskyldige eller hans familj eller eljest i deras privata hushåll, inberäknade anskaffnings- och grundförbättringsutgifter samt utgifter för värme, vatten, belysning och annat dylikt på lägenheten.

Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen av 1973 års inkomster.

Mariehamn, den 4 januari 1974.

På landskapsstyrelsens vägnar:

V i c e l a n t r å d

Lagberedningschef

Sven Karlsson

Sune Carlsson.